

Asko Vuorinen

Collianderin ja Wadenstjernan suku

Toinen painos

COLLIANDERIN JA WADENSTJERNAN SUKU

Asko Vuorinen

Ekoenergo Oy

Syyskuussa
2020

COLLIANDERIN JA WADENSTJERNAN SUKU

2020 © Ekoenergo Oy

**Kirjokansi 2 A 12
02100 Espoo
Finland**

ISBN 978-952-68394-6-2 (nid)

Kirja on saatavissa Ekoenergo Oy:stä nidottuna kirjana. Ekoenergo Oy on vuonna 1979 perustettu yhtiö, joka harjoittaa kirjojen kustannustoimintaa.

Yhteystiedot
Asko Vuorinen
askovuorinen@gmail.com

Esipuhe

Collianderin suomalaisen suvun lähtöhenkilö oli Helsingin kaupungin porvari, kaupunginvouti **Markus Jöransson**, jonka sukunimen perässä ei mainittu nimeä Colliander. Sukunimen otti käyttöön ensimmäisenä hänen poikansa **Henrik Markusson Colliander** (pappisnimeltä **Henricus Marci Helsingforsensis**), joka tuli ylioppilaaksi Tartossa 1632 ja palveli kirkkoherrana Rymättylässä.

Suvun ensimmäisissä polvissa oli Turussa papinkoulutuksen saaneita henkilöitä, mutta kapteeni **Arvid Zachariasson Collianderin** (s. 1684) jälkeen suvussa oli myös runsaasti sotilaita. Arvidin pojista neljä (**Berndt, Henrik, Arvid** ja **Sigfrid**) päätyi sotilasuralle ja yksi (**Johan**) valmistui papiksi. Berndt ja Henrik kuolivat nuorina sodissa tai vankeudessa. Arvid, Sigfrid ja Johan elivät vanhemmiksi ja jatkoivat sukua. Sotilasarvoltaan kenraaleiksi asti on kohonnut kuusi Markus Jöranssonin jälkeläistä ja sukuun kuuluu myös neljä kenraalia, jotka ovat jälkeläisten puolisoita.

Yksi Sigfried Collianderin pojista oli majuri **Otto Johan Colliander**, joka peri aatelisarvon nimellä **Wadenstjerna** adoption kautta vuonna 1802 everstiluutnantti **Carl Wilhelm Wadenstjernalta**, jonka omat pojat kuolivat nuorina. Tämä Wadenstjernan aatelissukuhaara on edelleen olemassa, mutta sen ainoat jäljellä olevat mieslinjan jäsenet asuvat USA:ssa.

Suvun miehet ottivat osaa kaikkiin Suomen sotiin Suuresta Pohjan sodasta alkaen. Arvid Colliander oli mukana Suuressa Pohjan Sodassa, Ison Vihan sodissa ja Norjan sotaretkellä. Arvidin pojat olivat mukana Hattujen sodassa, Pikku-Vihan sodissa ja Pommerin sodassa. Sigfridin pojista Otto ja Arvid olivat mukana Kustaan sodassa ja Suomen sodassa. Sisällissodassa, Talvisodassa ja Jatkosodassa oli mukana useita Collianderin suvun miehiä. Colliandereita oli mukana myös Venäjän sisällissodassa.

Suvun aikaisemmat vaiheet liittyvät Helsingin pitäjään, jossa oli Oulunkylän rälssitalo ja Hartolaan, jossa Arvid Collianderin omisti Kalhon kartanon. Hänen jälkipolvistaan monet asuivat Sysmässä, jossa heitä asui Hovilan, Ilolan ja Uusi-Olkkolan kartanoissa. Näistä vain Uusi-Olkkolan kartano on edelleen suvun jälkeläisten omistuksessa.

Suomessa on Collianderin sukuyhdistys, joka on tehnyt vuonna 1939 suvusta sukukirjan ”*Släkten Colliander i Sverige och Finland*”. Collianderin suvun suomalaisesta haarasta on koottu tämän lisäksi sukukirja ”*Collianderin suku Suomessa, Släkten Colliander i Finland*” vuonna 2002. Sille on tehty jatko-osa II vuonna 2010. Viimeisimpien dna-tutkimusten mukaan Ruotsin ja Suomen Collianderit eivät ole sukua keskenään. Tämä sukukirjan lähtötietoina on käytetty aiempien sukukirjojen tietoa ja siihen on lisätty runsaasti uutta aineistoa. Vain ennen vuotta 1920 syntyneiden henkilöiden tiedot on esitetty.

Espoossa 13.9.2020
Asko Vuorinen

Sisällysluettelo

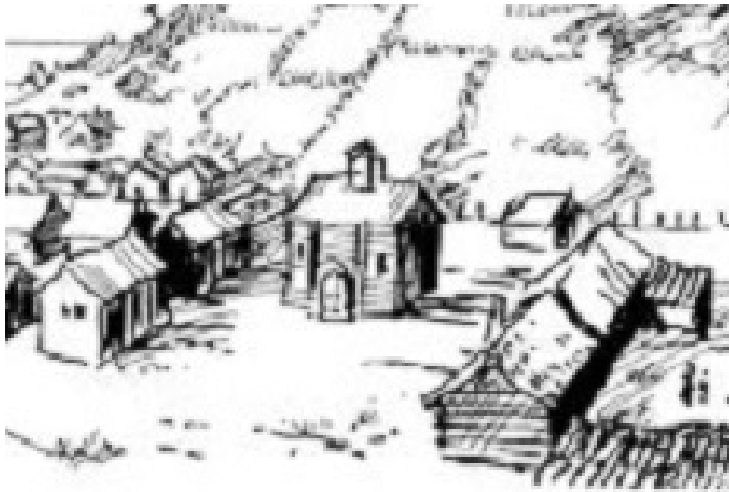
Esipuhe.....	3
1 Collianderin suvun alkuperästä.....	7
Ensimmäiset Collianderit	7
DNA-tutkimukset	12
Helsingin asukkaat.....	14
2 Sotia ja sotilaita	17
Ruotsin sodissa taistelleita	17
Sisällissota	21
Talvisota, Jatkosota ja Lapin sota	22
Kenraaleita	24
Everstejä	28
Everstiluutnantteja	31
Majureita	33
Muita vanhimpia sotilaita	35
Sankarivainajia	38
3 Pappeja	40
Piispoja.....	40
Kirkkoherroja ja rovasteja	40
Kappalaisia	44
4 Muita tunnettuja henkilöitä	47
Ministereitä ja senaattoreita	47
Valtiopäivämiehiä ja kansanedustajia	51
Professoreita	53
Kirjailijoita ja toimittajia.....	57
Urheilijoita.....	62
Muita tunnettuja henkilöitä	63
Koulutustaustasta	67

5 Taloja ja kartanoita.....	79
Oulunkylän kartano	79
Kalhon (eli Tauralan) kartano Hartolassa	80
Valkealan kartano	84
Bosgårdin kartano Porvoossa.....	85
Voipalan kartano Sysmässä.....	86
Hovilan kartano Sysmässä.....	87
Ilolan eli Nykullan kartano eli Piekkolan perintörustholli	89
Ainola Sysmässä	91
Uusi-Olkkolan kartano Sysmässä	91
Nisulan tila Jyväskylässä	94
Kortesuon tila Jyväskylässä.....	95
Paddaisten kartano Sauvossa	96
Lettulan ja Tommolan rälssitalot Asikkalassa	97
Hietaniemen kartano Lempäälässä.....	97
Lastuksen kartano Lempäälässä.....	98
Leppälän talo Pylkönmäellä	99
6 Elämää Voipalan kartanoissa, torpissa ja pappilassa	102
Kartanonherroja	102
Hovilan, Ilolan ja Voipalan kartanot.....	102
Työntekijät ja torpparit	103
Piekkolan torppa	103
Pappilassa.....	105
Schildtien aika.....	105
7. Sukuselvitys.....	109
Henkilöluettelo suku- ja myöhemmän sukunimen mukaan aakkosjärjestyksessä	213
Paikkakunnat.....	241

1 Collianderin suvun alkuperästä

Ensimmäiset Collianderit

Suvun ensimmäinen tunnettu henkilö oli Helsingin kaupungin porvari, vouti **Markus Jöransson**, joka ei käyttänyt sukunimeä Colliander. Hänestä kerrotaan **Seppo Aallon** kirjassa *“Kauppiaita ja porvareita”*, että Markus Jöransson vastusti Helsingin siirtoa Vironniemelle. Hän ja enemmistö porvareista halusivat valtiopäivämiehekseen **Quintus Grotin** oikeuspormestari **Peter Thesleffin** rinnalle. Markus Jöransson sanoi kirjan mukaan pormestarista ja vaaleista: *“te olette meiltä kaupunkioikeutemme ottaneet ja vieneet pois, niin että meillä on vähän syytä kiittää ja kunnioittaa”*.

*Helsingin
vanhankaupungin
raatihuone.*

Markus Jöranssonilla oli kaksi poikaa. **Mårten Markusson** ja **Henrik Markusson**, joiden jälkeläisistä muodostui Collianderin suku.

Mårten Markusson

Mårten Markusson oli Helsingin kaupungin porvari ja hänet oli merkitty rälssitalon haltijaksi Oulunkylässä 1640–1662. Vuonna 1652 oli sotilasmaakirjan mukaan Oulunkylän rälssitalon haltijalla, Mårten Markussonilla, ratsumiehenä palvelija **Simon Jacobsson**.

Hänen jälkeläistensä joukossa oli kapteeni **Arvid Colliander**, joka oli Kalhon Tauralan rälssitalon haltija, jonka jälkeläisiä Collianderin suvussa on eniten (302 taulua). Arvid Colliander on haudattu v. 1765 Hartolan vanhan puukirkon kuoriosaan, jonka muistomerkki on Hartolan Golf-kentälle menevän tien varressa. Paikalla on jäljellä alttarin kohdalla oleva risti. Itse kirkko siirrettiin Pertunmaalle, jossa se toimii edelleen Pertunmaan seurakunnan kirkkona. Arvid Collianderin lapsien sukutauluja on majuri **Sigfrid Collianderilla** 139, kappalainen **Johan Collianderilla** 129 ja **Ulrika Collianderilla** (pso. aatelismies **Erik Bröijer**) 30.

Toinen sukuhaara Mårten Markussonin jälkeläisistä liittyy **Helena Collianderiin**, joka meni naimisiin **Anders Forstenin** kanssa. Heidän jälkeläisiään löytyy 75 sukutaulusta.

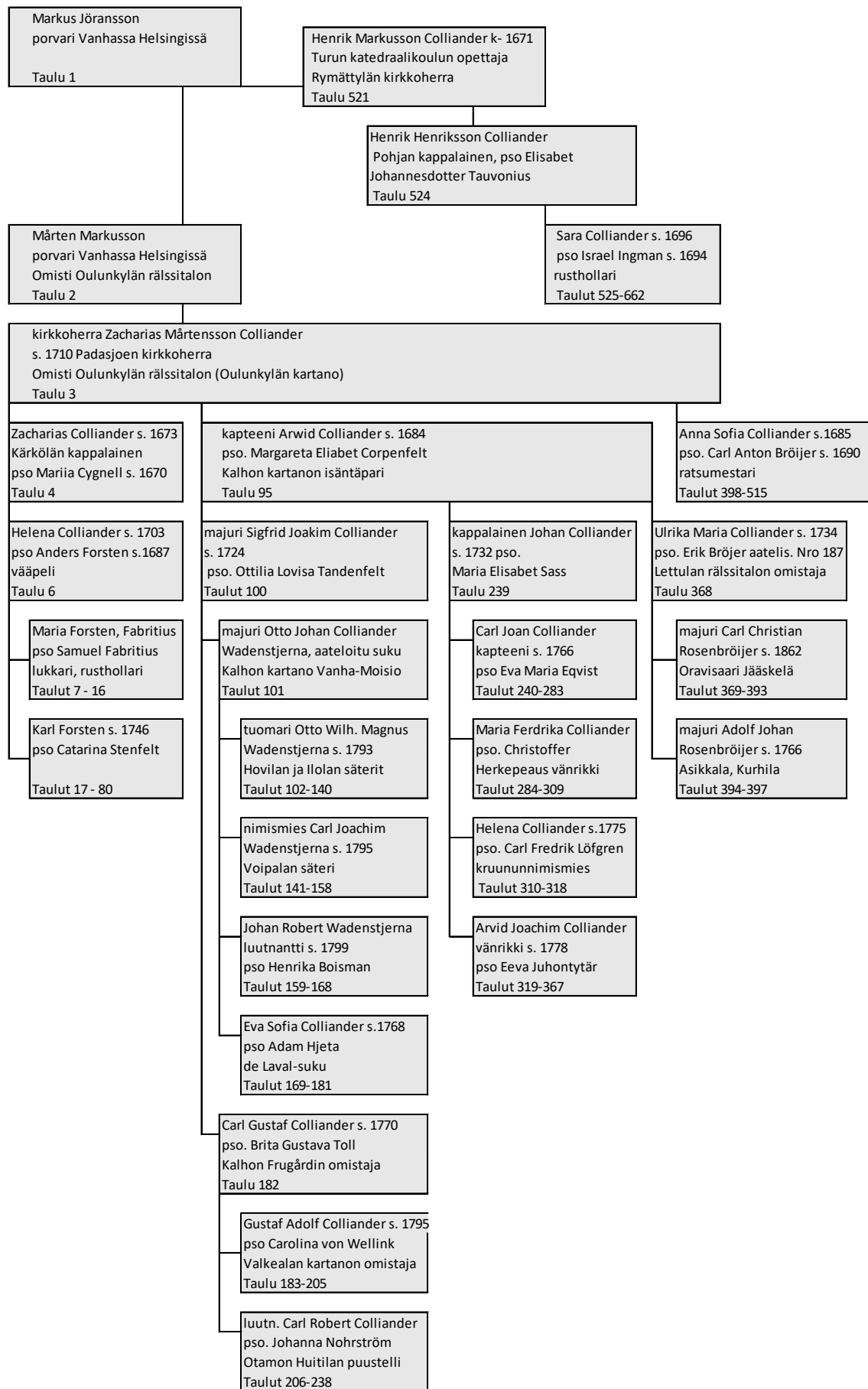
Kolmas sukuhaara Mårten Markussonin jälkeläisistä liittyy **Anna Sofia Colliander**, jonka mies oli **Carl Bröijer**, joka oli **Rosenbröijerin** aatelissuvun edustaja. Heidän jälkeläisiään löytyy 121 sukutaulusta.

*Hartolan vanha
puukirkko kuvattuna
1900-luvun alussa (Signe
Brander). Kirkko on
siirretty Perunmaan
kirkoksi 1900-luvun
alussa.*

*Kirkon kohdalla on kivipaasi ja sen kuoren kohdalla on risti, jonka lähelle myös **Arvid Colliander** on haudattu.*

Collianderien sukupuu

Henrik Markusson Colliander

Nimen Colliander otti ensimmäisenä käyttöön Tartossa (ylioppilas 15.10.1632) pappiskoulua käynyt **Henrik Markusson Colliander** (pappisnimeltä Henricus Marciij Helsingforsensis), k. 29.4.1671 Rymättylä. Hänestä tuli ensin Turun tuomiokirkon suomalaisen seurakunnan kappalainen 1642.

Henrik Colliander nimitettiin Rymättylän kirkkoherraksi kuninkaallisella valtakirjalla sotamarsalkka, kreivi **Arvid Wittenbergin** suosittelemana 1659 ja astui virkaan 1660. Colliander taisteli tarmokkaasti pakanalliseksi taikauskoksi katsottua ns. valkoista magiaa vastaan. Hänen jälkeläisiään kirjasta löytyy 142 taulua, joista useimmat liittyvät **Sara Collianderin** (s. 1696) ja rusthollari **Israel Ingmanin** (s. 1694) jälkeläisiin.

Sara Collianderin jälkeläisten joukkoon kuuluu myös **Granfeltin** aatelissuvun jäseniä, joiden sukutauluja sukukirjassa on 40. Niihin kuuluu myös Charpantierin aatelissuvun jäseniä.

Ensimmäiset Wadenstjernat

Wadenstjernan suku on lähtöisin Ruotsista, jossa Uppsalan professorina toiminut **Lars Wadensteen** aateloitiin nimellä **Wadenstjierna** vuonna 1702 (huom. Suomessa käytetään muotoa Wadenstjerna). Hänen pojanpoikansa everstiluutnantti **Tomas Wadenstjierna** s. 1719 muutti Suomeen ja palveli sotilaana. Hänen poikansa oli everstiluutnantti **Carl Wilhelm Wadenstjierna** (s. 1751), joka oli Viaporin sotaneuvoston jäsen Suomen sodassa. Hän oli naimisissa **Eva Katarina Tollin** kanssa.

Majuri **Otto Johan Colliander** oli puolestaan naimisissa Eva Katarina Tollin sisaren, **Elisabeth Tollin** s. 1760 kanssa. Omat poikansa nuorina menettänyt Carl Wilhelm Wadenstjerna otti Otto Johan Collianderin ottopojakseen. Näin Otto sai perittyä Carlelta myös aatelisarvon ja hänet merkittiin Ruotsin ritarihuoneiston aatelisten joukkoon vuonna 1807. Suku on säilynyt aatelisukuna aina tähän päivään asti.

Otto Johan Colliander asui Kalhon kartanossa Hartolassa Joutsjärven rannalla ja Carl Wadenstjerna asui virkatalossaan Pernasaassa Laukaassa. Miehet olivat hyviä ystäviä ja naineet Tollin sisarukset. He vierailivat usein toisensa kodeissa.

Everstiluutnantti Wadenstjerna kuului sodan aikana Viaporin varuskunnan esikuntaan, ja sai omaan kilpeensä tahrn tästä antautumisesta, vaikkakin siitä tietenkin päätti päällikkö, eli Ruotsinsalmen sotasankari, Viaporin viimeinen Ruotsin vallan aikainen komendantti vara-amiraali **Carl Olof Cronstedt**.

Cronstedt päätyi pian siihen, etteivät Viaporin ruutivarastot riittäneet linnoituksen puolustamiseen. Huhtikuun 6. päivänä 1808 hän suostui ehtoihin, joiden mukaan Viapori antautuisi, mikäli toukokuun 3. päivään mennessä ei saapuisi viittä linjalaivaa linnoituksen avuksi. Apua ei koskaan tullut, ja Viapori siirtyi venäläisten haltuun 3. toukokuuta 1808.

TAULU 1

I Lars Wadensteen, Wadenstjierna, oikeustieteen professori Uppsalan yliopistossa, aateloitu 1702 nimellä Wadenstjierna, s. 1649, k. 1.9.1704 Uppsala.

Puoliso: **Elisabet Krok, Wadenstjierna**, k. 1750.

Lapset:

1. **Tomas Wadensten, Wadenstjierna**, s. 1684 Ruotsi, Tukholma. *Tauluun 2*.

TAULU 2 (taulusta 1)

II Tomas Wadensten, Wadenstjierna, varatuomari Helsinglandissa, s. 1684 Ruotsi, Tukholma, k. 20.2.1738.

Puoliso: **Charlotta Strömner, Wadenstjierna**, s. 3.2.1691.

Lapset:

1. **Tomas Adolf Wadenstjierna**, s. 11.5.1719. *Tauluun 3*.

TAULU 3 (taulusta 2)

III Tomas Adolf Wadenstjierna, everstiluutnantti, s. 11.5.1719, k. 2.6.1794 Kalkkinen.

Puoliso: **Eva Elisabet Hasselgren, Wadenstjierna**, s. 1724, k. 24.1.1807 Kalkkinen.

Lapset:

1. **Carl Wilhelm Wadenstjierna**, s. 31.3.1751 Koski. *Tauluun 4*.

TAULU 4 (taulusta 3)

IV Carl Wilhelm Wadenstjierna, everstiluutnantti, s. 31.3.1751 Koski, k. 29.1.1819 Laukaa. Carl oli everstiluutnantti Suomen sodassa ja palveli esikuntaupseerina Viaporissa, kun se

antautui 1809. Hänen poikansa kuolivat nuorina ja hän otti ottopojakseen majuri Otto Johan Colliandein, joka aateloitiin Wadenstjernan sukuun.

Puoliso: **Eva Katarina Toll, Wadenstjierna**, s. 26.11.1756 Sysmä, Nordenlund, k. 28.6.1838 Laukaa. Vanhemmat: Fredrik Vilhelm Toll, everstiluutnantti, s. 16.1.1727 Ruotsi, Uppsala, k. 24.8.1792 Hartola ja Eva Heintzius, Toll, s. 31.7.1733 Sysmä, k. 22.12.1782 Hartola, Fredriksgård.

Lapset:

1. **Eva Fredrika Wadenstjierna**, s. 17.1.1783. *Tauluun 5*.
2. **Charlotta Sofia Wadenstjierna, Schildt**, s. 24.7.1785 Laukaa. *Tauluun 6*.

TAULU 5 (taulusta 4)

V Eva Fredrika Wadenstjierna, s. 17.1.1783, k. 10.9.1854 Jyväskylä.

Puoliso: **Wolmar Johan Schildt**, luutnantti, s. 20.8.1780 Hauho, Sappee, Alastalon rustholli, k. 5.5.1838 Lammi, Tanttila. asui kapteenin virkatalossa Laukaan Pernasaareissa. Vanhemmat: Christoffer Schildt, s. 21.11.1748 Jämsä, k. 10.6.1828 Hauho ja Hedvig Katarina Björckkell, Schildt, s. 1754 Lammi.

TAULU 6 (taulusta 4)

V Charlotta Sofia Wadenstjierna, Schildt, s. 24.7.1785 Laukaa, k. 27.7.1856 Heinola.

Puoliso: **Ernst Christoffer Schildt**, kapteeni, s. 14.3.1782 Hauho, Sappee, k. 23.7.1846 Lammi. Vanhemmat: Christoffer Schildt, s. 21.11.1748 Jämsä, k. 10.6.1828 Hauho ja Hedvig Katarina Björckkell, Schildt, s. 1754 Lammi.

Otto Johan Colliander, Wadenstjierna ja Carl Wilhelm Wadenstjierna jäivät historian kirjoihin **Johan Ludvig Runebergin** Vänrikki Stoolin tarinoissa kerrotussa runossa ”*Veljekset*” (suomennos Cajanderin). Vaikuttaa siltä, että Runeberg piti itse Viaporin antautumista häpeällisenä ja sepitti runon, jossa hänen oma mielipiteensä antautumisesta oli sama kuin runossa esitetyn Otto Johan Colliander, Wadenstjernan.

J. L. Runebergin Vänrikki Stoolin tarinoiden jälkikirjoitus vuodelta 1938: ”Kerrotaan, että iloisessa seurassa O. J. Colliander-Wadenstjierna oli kerran ankarasti moittinut K. V. Wadenstjernaa Viaporin antautumisen johdosta niin, että he joutuivat kiivaaseen sanakiistaan; tämä tapaus on antanut runoilijalle aiheen runoelmaan ”*Veljekset*”.

Runebergin runo Veljekset

*Sua Wadenstjernan nimi kauhistaa?
Tarua julmaa tarkoitat, ma pelkään:
kuink' elon myrskyss' etsein valkamaa
käy veli, mutta veli karkoittaa
takaisin hänet tuiskuhun yön selkään.*

*Menepä Joutsijärven tienoillen,
taloa siellä ikäkoivut varjoo:
jos synkk' on yö tai päivä valoinen,
majahan käy vain, suojaa vieraallen
Juhana Wadenstjerna vanhus tarjoo.*

*Totisen uskon, suoran sydämen
hänessä huomaat ensi katsannolla,
ja hyv' on olla sun, niin rauhainen
kuin alla oman kotikatoksen
ja oman isän turvissa on olla.*

*Yht' älä nimeä sä lausu vaan,
se muistoist' ikipäiviks haihtukahan:
hän valmis kaikkea on kuulemaan,
mut Viaporja jos mainitaan,
on rauha poissa, myrsky valloillahan.*

*Mik' ennen lumos hänen sydäntään,
maa, kansa, kansan kunto, voima, väki,
mik' intoon nosti hänen henkenään,
tuon vuoren hautaan kaikki häpeään
ja pilkkaan, sortoon poljetuks hän näki.*

*Ja senvuoks vavahtaapi vanhus tää,
kun haudan nimenkin vain kuulla saapi;
ja hänen sydäntänsä kirveltää,
ja hänen hiuksiansa pöyristää,
jos Viaporista ken muistuttaapi.*

*Oli ilta myöhä, kolkko, talvinen.
Tää vanhus, jonka omantunnon rauhaa
ei syyt, ei pelko kalva, hiiloksen
edessä huolet' istuu, kuunnellen,
kuink' ikkunoita piesten tuisku pauhaa.*

*Hän istuu yksin. Hiljan heittänyt
hän turviin Jumalan on armahansa,
kun, herättäin hänt' unelmistaan, nyt
ov' aukenee, mies lumeen peittynyt
yöks anoo suojaa hänen majassansa.*

*hän katsoo katsomistaan. Kauhistain
sydäntä värisyttää hirmu jäinen.
Se vieraita ei ole, veli vain,
laps yksien se ompi vanhempain
tuo hänen majaans' yöksi pyrkiväinen.*

*Tää sama veli entisaikoihin,
viel' yhdessä kun kasvoivat he koissa,
veljeksist' oli hälle rakkahin,
nyt eloss' yksin tää, ja tämäkin
yhdeksäntoista vuotta ollut poissa.*

*Mut syytön muukalainenkaan ei jäis
niin oven suuhun, kuin tää vieras jääpi,
niin äänet' outokaan ei tervehtäis,
niin nöyräst' oottais, niin ei säikähtäis,
kuin veli veljeään nyt säikähtääpi.*

*Ei äänt', ei sanaa. hetket vuorottain
saa tulla, emnnä niin kuin kuolon mailla,
siks kunnes vieras etähältä vain
vihdoinkin veljellensä arastain
sylinsä avaa rukoilevan lailla.*

*Juhana kieltä tajus sydämen.
Se näyttää hetken liikuttavan mieltä,
vain hetken aikaa; kuluttua sen
tylynä kääntyy hän ja viitaten
avoimen sylin pois hän luotaan kieltää.*

*Hylätyn ääni vihdoin värähtää
kamalan kolkosti kuin huokaus maasta:
"Oi murra, veli rinnastasi jää,
äl' ylenkatso turvan etsijää
ja kuolemaan äl' onnetonta raasta."*

*"Oon syypää. Häväistystä kantaa saan
ma siitä päivin, jolloin heittäytyivät
veristymättä miehet Suomenmaan
ja, ennenkuin lens siihen kuulakaan,
komean Svean linnan pettäin myivät."*

*"Mut minäkö voin murtaa sulut lain,
anastaa ohjat kohtalon, ma heikko?
Minunko esiin nousta piti? Vain
sit' etten tehnyt, pidä vikanain,
mut vihall' älä mua sorra, veikko!"*

*Hän vaikenee, pää painuu rinnallen,
ja kuumaan kyynelvirtaan ääni raukee.
On lausunut hän kylläks veljelleen,
avoinna syli, astuu askeleen
odottain, että veljen syli aukee.*

*Mut kuohuin povi nousee Juhanan,
hänessä kiukku, tuska raivoaapi;
ja seinält' olan takaa vihdoin
hän tempaa viritetyn pistoolin
ja vastineeks sen veljeen ojentaapi.*

*Näin taru julma näist' on kulkenut
viel' ehkä kertomustain kolkkompana,
jos sä, jok' olet tätä kuunnellut,
kovasti olet kovaa tuominnut,
niin lievikkeeksi kuule rauhan sana.*

*Kun toinen oli mennyt, kerrotaan,
silmänsä käsin peitti tyly veli
ja unetonna, valveill' istui vaan
ja illan itki, yönkin kokonaan
ja aamulla kuin laps viel' itkeskeli.*

DNA-tutkimukset

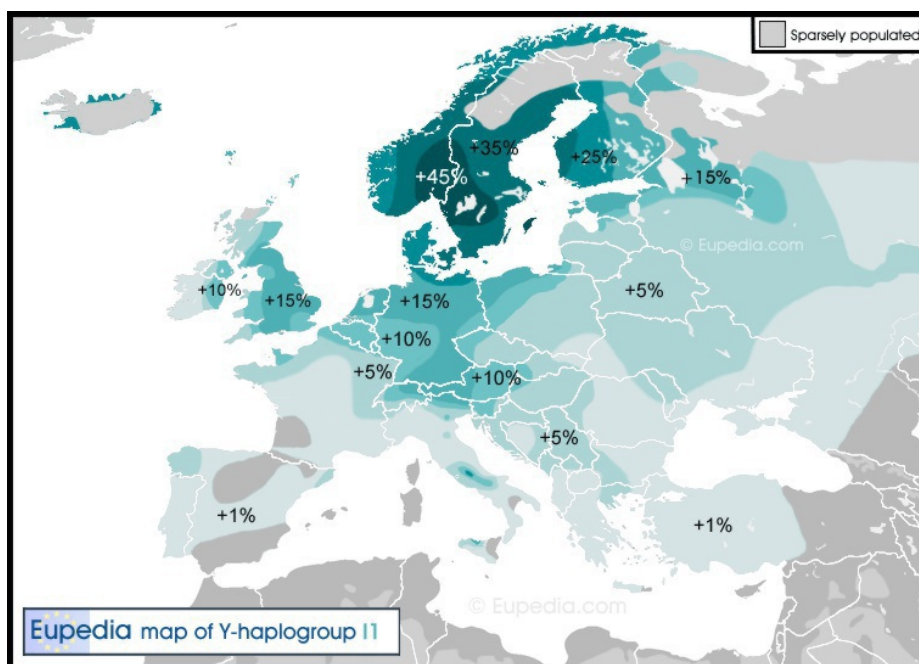
Collianderin suvun miespuolisista henkilöitä on tehty dna-tutkimuksia, joiden mukaan suvun miehet kuuluvat haploryhmään I1 (I-M253). Kolme miespuolista henkilöistä on testattu 67 STR-markkeria, joista nämä henkilöt poikkeavat toisistaan vain kahden STR-markkerin kohdalla. Kolmen henkilön markkereiden avulla on päätelty kaksi kolmesta periaatteella heidän yhteinen esi-isänsä STR-markkerit. Yhteisen esi-isän markkerit poikkeavat heistä vain yhdessä markkerissa, jolloin voidaan arvioida, että heidän yhteinen esi-isänsä on syntynyt noin 100 vuotta ennen heitä eli 1800-luvun puolivälissä.

I1-haploryhmään kuuluu noin 28 % suomalaisista miehistä. I1-haploryhmän miehet ovat tulleet Suomeen Pohjois-Saksasta ja kuuluivat luultavasti germaaniheimoon gootit. Heidän heimostaan osa lähti Brittien saarille, osa Tanskaan, Ruotsiin ja Norjaan ja osa Suomeen. Suhteellisesti eniten heitä on tänään Oslon ja Göteborginseudulla (Götanmaa) sekä Gotlannin saarella.

Eniten I1-haploryhmään kuuluvia miehiä on Saksassa, jossa heitä on 16 % noin 41 miljoonan miehen väestöstä eli noin kuusi miljoonaa. Ruotsissa heitä on noin neljä miljoonaa sekä Norjassa ja Suomessa noin 0.7 miljoonaa henkilöä.

Y-haploryhmien yleisyys Pohjois-Euroopassa.

Haploryhmä	Suomi	Liettua	Latvia	Viro	Venäjä	Ruotsi	Norja	Saksa
N	61,5 %	42,0 %	38,0 %	34,0 %	23,0 %	7,0 %	2,5 %	1,0 %
I1	28,0 %	6,0 %	6,0 %	15,0 %	6,0 %	37,0 %	31,0 %	16,0 %
R1a	5,0 %	38,0 %	40,0 %	32,0 %	46,0 %	16,0 %	25,5 %	16,0 %
R1b	3,5 %	5,0 %	12,0 %	8,0 %	6,0 %	21,5 %	32,0 %	44,5 %
Muut	2,0 %	9,0 %	4,0 %	11,0 %	19,0 %	18,5 %	9,0 %	22,5 %
Yhteensä	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %

Haploryhmän I1 yleisyys Euroopassa.

Ruotsin Collianderien mieslinjan jäsenet kuuluvat alustavan selvityksen mukaan haploryhmiin I2 (M233) ja R. Heitä on näin kaksi haaraa, jotka eivät ole sukua keskenään. Tutkittujen Suomen ja Ruotsin Colliandereiden STR-markkerit poikkeavat toisistaan niin paljon, että eivät ole sukua keskenään. Monesti sukututkijat ovat aiemmin koonneet sukuja nimen perusteella, vaikka suvulle ei ole löydetty yhteistä esi-isää.

Suomen Colliandereille on myös kaksi mieslinjaa, jotka molemmat lähtevät Arvid Collianderista. Tutkitun linjan miehet kuuluvat Korpilahden kappalaisen, Johan Collianderin s. 1732, jälkeläisiin. Toinen vielä tutkimaton isälinja kuuluu majuri Sigfrid Collianderin jälkeläisiin. Seuraavaksi pitäisi viimeksi mainitusta isälinjasta löytää miespuolisia jälkeläisiä testattavaksi. Tällä voitaisiin varmistaa, että kaikki Suomen Collianderit olisivat sukulaisia keskenään.

Helsingin asukkaat

Helsingin seudulle syntyi 1500-luvulla kyliä, joista yksi oli Oulunkylä (Åggelby). Oulunkylän ensimmäiset talot on merkitty maakirjoihin vuonna 1515. Kylä sijaitsi Vantaan joen länsirannalla ja lähellä Vanhaa Helsinkiä, joka sijaitsi Vantaanjoen suussa. Välissä oli vielä Koskenkylä (Forsby).

Vanha Helsingin kaupunki oli perustettu **Kustaa Vaasan** määräyksellä kesäkuussa 1550 Vantaan jokisuiston länsirannalle. Silloin saivat Rauman, Ulvilan, Tammisaaren ja Porvoon asukkaat käskyn muuttaa Vanhaan Helsinkiin perheineen ja tavaroineen. Käskyä vastustettiin, mutta vuonna 1552 olivat melkein kaikki Rauman ja Ulvilan asukkaat siirtyneet Helsinkiin.

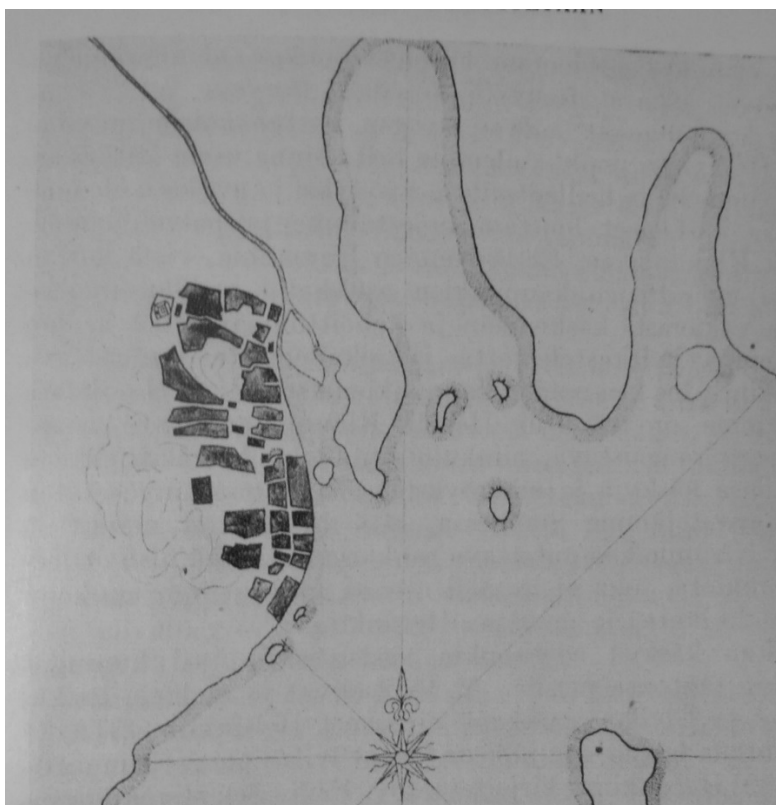
Helsingin ympäristön kylät ja niiden ensimmäisten talojen syntymävuodet.

Vanha Helsinki oli aluksi suomenkielinen ja sen ensimmäinen pormestari oli **Heikki Pakila** (1553–1560). Se muuttui pian ruotsikieliseksi, kun kaupunkiin muuttaneet raumalaiset ja ulvilalaiset poistuivat ja tilalle muutti ruotsinkielisiä porvareita naapurikaupungeista ja maaseudulta.

Helsingin asukkaat ja virkamiehet vuosina 1550–1640 on kerrottu P. Nordmannin kirjassa “Helsingforss Stads Historia” <http://runeberg.org/nphforshi/5/0005.html>. Kaupunkilaisia on luettelossa 563 ja sen lisäksi on satakunta virkamiestä. Kaupunkilaisten joukosta löytyvät myös Collianderin suvun lähtöhenkilö **Markus Jöransson** (s. 132 ja 133) ja hänen poikansa **Henrik Markusson** (s. 73-76?) ja **Mårten Markusson** (s. 137). Siellä on mainittu myös Markus Jöranssonin tyttären mies **Erik Mattsson Musculos** (sivut 135 ja 161) ja hänen isänsä **Matts Musculos** (s. 161). Vuonna 1611 Helsingin väkiluku oli 530 henkeä. Porvariperheitä oli 52 ja köyhiä perheitä 33. Porvaristoon kuului yhteensä 262 henkeä eli noin puolet kaupungin asukkaista. Kruunun palveluksessa oli lisäksi 150 henkeä. Alle 15-vuotiaita oli 118 henkeä. Kaupunki olisi siis tavanomaisen sisämaan kylän kokoinen. Useat porvarit asuivat Helsingin lähitaloissa esim. Oulunkylässä.

Vuonna 1640 kaupunki päätettiin siirtää Vironniemelle. Vanhalta Helsingiltä otettiin pois tapulikaupunkioikeudet ja ne annettiin Uudelle Helsingille. Vanhan Helsingin porvareita kehoitettiin muuttamaan Uuteen Helsinkiin.

Helsinki toimi **Kustaa II Adolfin** sotien aikana varuskunta-kaupunkina, josta suomalaisia sotilaita laivattiin 30-vuotiseen sotaan (1618–1648). 1600-luvun lopulla Helsinki oli noin neliökilometrin suuruinen nykyisen Suurkirkon ympäristössä. 1700-luvun alussa kaupungin 1300 asukkaasta puolet kuoli ruttoon. Vuonna 1714 koko kaupunki poltettiin, kun venäläinen sotaväki lähestyi kaupunkia.

Asemakaava Helsingin vanhasta kaupungista vuonna 1640 (Ruotsin valtionarkisto).

Uusi Helsinki perustettiin Vironniemelle vuonna 1640.

Collianderien suvun lähtöhenkilö on kaupunginvouti Markus Jöransson, joka toimi porvarina Vanhassa Helsingissä 1600-luvun alussa. Hänen nuorempi poikansa oli Henrik Markusson, josta tuli Rymättylän kirkkoherra. Hän otti ensimmäisenä käyttöön sukunimen Colliander.

Markus Jöranssonin vanhin poika Mårten Markusson jatkoi Vanhan Helsingin porvarina ja hänestä tuli Oulunkylän kartanon omistaja. Myös Mårten Markussonin poika, Zacharias Mårtensson, otti käyttöön Colliander-sukunimen. Hänestä tuli Padasjoen kirkkoherra ja hän peri myös Oulunkylän kartanon.

Zacharias Collianderin pojista kapteeniksi kohosi Arvid Colliander, joka sai omistukseensa Kalhon Tauralan kartanon. Hän kertoo tässä kirjassa sotaretkistään Suuren Pohjansodan aikana 1700-luvun alussa. Hänen viidestä pojastaan neljä ryhtyi sotilasuralle ja yksi ryhtyi papiksi.

Arvidin pojista Sigfrid Colliander kohosi majuriksi ja hänen poikansa majuri Otto Johan Colliander peri adoption kautta aatelisarvon everstiluutnantti Carl Wilhelm Wadenstjernalta, jonka omat pojat kuolivat nuorina. Molemmat olivat Suomen sodassa Viaporin puolustajia, joista J. L. Runeberg on kirjoittanut Vänrikki Stoolin tarinoissa runon Veljekset.

Suvussa on paljon sotilaita. Siihen kuuluu myös kymmenen kenraalia, joista kuusi on Markus Jöranssonin jälkeläisiä. Tunnetuin heistä lienee kenraaliluutnantti Claes Charpentier, joka kutsuttiin loppuvuodesta 1917 Sotilaskomitean puheenjohtajaksi, mutta luovutti paikkansa C.G.E. Mannerheimille.

Monista suvun henkilöistä tuli myös pappeja ja akateemisen tutkinnon suorittaneita henkilöitä. Sukuun kuuluu myös naimakauppojen kautta Granfeltin, Rosenbröijerin ja Schildtin aatelissukujen henkilöitä. Sukuun kuuluu myös yksi purjehduksen olympiavoittaja.

Kirjan kirjoittaja, Asko Vuorinen, on tekniikan lisensiaatti Espoosta. Hän on tehnyt uransa Imatran Voima Oy:n Loviisan Atomivoimaprojektiryhmässä suunnitteluinsinöörinä ja pääsuunnittelijana ja Wärtsilän tytäryhtiön toimitusjohtajana. Hän on toiminut myös Espoon kaupunginvaltuutettuna 1980- ja 1990-luvuilla.

